

Je bent transgender. Dus?

Gevoelens van een transgender

“Dus hoe zit dat, transgender zijn?” “En hoe voelt dat dan?” “Oh, wat was je naam dan?” “Heb je de operatie al gehad?” “Dus ben je nu man of vrouw?” “Hoe weet je dat dan?” Er zijn veel van deze vragen die je als een transgender persoon naar je hoofd geslingerd krijgt, en dan wordt je ook nog eens verwacht op alles een perfect antwoord te hebben. Alleen is het zo dat niet altijd het antwoord zo simpel is en sommige vragen zijn ook geen fijne vragen om te krijgen, wat anderen niet altijd willen accepteren.

Hoe het voelt om transgender te zijn? Ja, waar begin je dan? In één woord: verschrikkelijk. Dat is nou eenmaal zo. Maar waarom precies? Er zitten twee aspecten aan, het behandeld worden als iemand die je niet bent en het zien van iemand die je niet bent in de spiegel. Het klinkt misschien spannend en leuk om een dag het lichaam te hebben van het andere geslacht, maar geloof me, het is niet iets waar je mee wil leven. Het gaat je echt irriteren en uiteindelijk kan je er niet eens meer naar kijken. Ten minste, zo is het voor mij. Er zijn anderen die iets comfortabeler zijn met hoe ze eruit zien en hoe ze klinken, dat is voor iedereen verschillend en iedereen heeft zo zijn eigen punten die hun het meest dwarszitten. Naast dat zijn er nog eens anderen die je eraan herinneren, vreemden op straat die je aanspreken met de verkeerde persoonlijke voornaamwoorden bijvoorbeeld. Dit kan verholpen worden door medische aanpassingen en behandelingen, maar niet iedereen wil dit en die hebben daar dan nog hun hele leven mee te doen. Dan zijn er nog de mensen die niet doordachte vragen stellen omdat ze nieuwsgierig zijn, maar vragen zoals “wat was je naam” kunnen iemand terugbrengen naar een naardere tijd, of hun eraan herinneren dat ze in een nare tijd zitten. En een vraag als “wat was (je naam)” is ook een vraag die velen niet zullen beantwoorden omdat dat iets is waar ze juist vanaf willen, je kiest een nieuwe naam voor een reden; je identificeert jezelf niet meer met de naam die je hebt gekregen. Die naam hoort er dan ook niet meer toe te doen. Is één naam niet goed genoeg dan? Dat is wat iedereen anders toch ook heeft.

Mensen verbeteren is iets wat je maar moet durven, want velen houden niet van verbeterd te worden. Toch moet het, of je wordt door die persoon met de verkeerde naam of persoonlijke voornaamwoorden aangesproken. En vaak moet dit nog meer dan één keer. Dit heb je bijvoorbeeld als je oude naam nog op alle officiële lijsten staat omdat dit (nog) niet officieel veranderd kan worden. Zo heb ik dat bij een bepaalde leraar, die zelfs tegen mij in durfde te gaan toen ik haar probeerde te vertellen dat ze de verkeerde naam had opgelezen. Mensen beseffen vaak niet hoe moeilijk het is om hiermee om te gaan, wat heel naar is.

Hoe ik dat dan weet dat ik transgender ben? Afhankelijk van met welke intonatie deze vraag gesteld wordt, is het bijna een verwijt, of een twijfel. Ja, hoe weet jij dat jij niet transgender bent dan? Er is geen duidelijke uitleg voor. Het is een gevoel, en dat komt naar voren doordat je je niet prettig voelt, om het licht uit te drukken, met gezien te worden als een bepaald geslacht of met je lichaam. Dat gevoel als iemand je dan ziet en aanspreekt als wie je wel bent, in mijn geval als jongen, is zo fijn als je zo gewend bent aan het andere. Opmerkingen als "ja ik zie wel dat je transgender bent" zijn juist heel destructief. Het is beter dan dat iemand denkt dat je van het andere geslacht bent, maar het is niet waar je wil zijn. Gewoon behandeld worden als, in mijn geval, elke andere jongen is wat ik zou willen. Maar constant blijven vechten om te kunnen zijn wie je bent is moeilijk en er zijn niet echt positieve kanten aan transgender zijn.

Velen weten ook niet hoe veel mogelijkheden er zijn voor medische aanpassingen, er is niet één operatie, er zijn er meerderen. Voor transvrouwen zijn er een heel aantal en meer dan voor transmannen omdat die ook hun stem kunnen verhogen door middel van een operatie. Een stem kan verlaagd worden door middel van testosteron, maar verhogen is moeilijker. Voor transmannen heb je ook binders, waardoor je borst platter wordt, wat geweldig is en daardoor kan ik weer in de spiegel kijken, maar het is ook erg oncomfortabel omdat het heel strak is en als je het te lang draagt kan het zelfs gevaarlijk zijn. Het is dus zeker niet ideaal.

Om het samen te vatten, het is al moeilijk om met jezelf om te gaan en hoe je eruit ziet en anderen kunnen dit nog erger maken. Anderen realiseren vaak niet hoe onprettig het is om bepaalde vragen te krijgen en daarop een antwoord te moeten geven, om je er steeds toe te zetten om anderen te verbeteren, om constant gezien te worden als iemand die je niet bent. Ik ben wel verteld toen mijn leraar dus alweer de verkeerde naam oplos dat ik er maar mee moest leren leven want de naam van die persoon werd ook nooit goed uitgesproken en hij heeft dat wel geaccepteerd. Alleen zo makkelijk is het niet want het is niet zomaar een verkeerde uitspraak, het is een naam die ik associeer met iemand die ik niet ben en heb geprobeerd te zijn voor ruim 15 jaar. En ik heb er gelukkig (nog) niet heel veel ervaring mee, maar je wordt ook afgewezen door anderen gewoon om wie je bent. Dit is natuurlijk niet specifiek alleen transgenders, maar ook transgenders. Het is niet makkelijk allemaal. Doe dus geen dingen die je bij anderen ook niet zou doen. Denk na voordat je zomaar een vraag stelt en eis geen antwoord. Er zijn nu eenmaal dingen die gevoelig leggen, wat voor iedereen net iets anders is, en wij zijn ook maar mensen.

Nu ik toch al bezig ben, laat me je vertellen over de gendernormen. Stereotypes zijn een probleem in de huidige samenleving voor heel wat redenen, maar ik zal het maar bij de transgender kant van de dingen houden. Stereotypes zijn handig als je eraan voldoet van de gender waarmee je je identificeert, want daardoor zien mensen je sneller als die gender. Alleen als dat niet zo is, of als je het juist niet wil, wordt dit een probleem. Veel mensen snappen namelijk niet dat je transgender kan zijn niet voldoet aan de typische dingen van die gender, in mijn geval van jongens.

Het is dan wel geaccepteert als een cisgender, dus een niet transgender, jongen bijvoorbeeld nagellak draagt om de gendernormen te doorbreken, maar als een transgender dat wil doen krijgen ze vaak te horen “maar je wil toch een jongen zijn”. Ten eerste, nee, ik wil geen jongen zijn; ik ben een jongen. Ten tweede, waarom kan ik dan geen typische meisjesdingen doen? Als dat is waar ik me comfortabel bij voel, waarom zou dat verkeerd zijn? Ikzelf heb ook commentaar gekregen bij het doen van “meisjesachtige” dingen. Dingen als “daar raak ik van in verwarring” bijvoorbeeld. Dat soort dingen onthou je omdat het je toch wel raakt. Laat me gewoon mezelf zijn.

Soms is commentaar als dat met de beste intenties, dan is het meer bedoeld als advies. Meer een “hé, als je als jongen gezien wil worden, moet je dat maar niet doen”, maar dat kan nog steeds hard aankomen. Ja, dat weet ik ook wel, maar moet ik mezelf in een beeld persen om maar gezien te worden voor wie ik ben? Of moet ik mezelf zijn en constant te maken krijgen met commentaar en anderen die mijn identiteit in twijfel trekken?

Dat is dus nog een ander ding als je transgender bent; je moet jezelf constant valideren en uitleggen. Je hebt te maken met stereotypes waarvan jij, meer dan anderen, verwacht wordt je daaraan te houden. Je krijgt te maken met de “je mag jezelf zijn zolang je maar in mijn beeld past zodat ik het begrijp”. En daar heb je geen keuze in. Zo kan het voelen dat de wereld tegen je is, daar kan je boos over worden, verdrietig van worden, noem het maar op. Maar aan het einde van de dag moet je het maar accepteren, want er is niets aan te doen. Je bent nu eenmaal zo. En ik heb nog geluk dat ik hier in Nederland woon, want ik had het veel erger kunnen hebben. Dit land is dan nog best open en accepterend.

Het is ook vaak kiezen tussen twee minder goede dingen. Je kan naar de voor jou goede wc gaan en het risico lopen dat mensen daar je raar aankijken, of erger, of je kan maar dealen met dysforie en geloof me, dysforie is afschuwelijk. Je kan een binder dragen en de dag lang half verstikken of je kan maar dealen met dysforie. En binders kunnen gevaarlijk zijn als je ze te lang aanhoudt omdat ze je ribbenkast ook samendrukken. Dus wat wil je, slecht of slechter? Welkom bij mijn leven.